

Géczi János

A kancsólakó kígyó

Versek gyerekeknek és felnőtteknek

Lilium Aurum
Dunaszerdahely
1997

© Géczi János, 1997

ISBN 80-85704-78-1

1.

darázs dönög az üres sörösüvegben mosollyal nézem

2.

két cirmos fehér
bimbó a citromgallyon
melyik nyílik ki

3.

nem szabad ebbe a kacsába harapni
megszólalásig olyan mintha élne
nagyképű marcipán

4.

meddig nézhető a hajnali udvaron mint hűl a kenyér

5.

a pakisztáni szőnyeget
éjszakánként tovább szövi
valaki
ellenőrzöm reggelenként
az etalon kirakatában
egyre több rajta a kettős imafülke
kék piros sárga
de néha a zöld is előfordul
a rozettákban s palmetták szárnyán
visszajutottam
a tiszta színekhez
(nárcisz szegfű szívvirág
és pünkösdi rózsza)
s gyapjúfehér szőnyegcsillagokhoz
köszönöm neked valaki
hogyan dolgozol a bordűr
birkaszagában

6.

csokoládétojást gyűjtök
valami régi festett délutánban
barkafénnyel
babrál a Nap -
locsolni

7.

ez a kaska
bizonyos megtelne
levágott körmeimmel
miért nem gyűjtöttem egybe
anyám
hat évem körmeit
hónaponta kétszer
benyúlhattam volna
a gyékényhas
száraz melegébe
mennyi élménnyel leszek
kevesebb

8.

az elgurult
a szekrény alatti
csöndbe belenőtt
az elfelejtett citrom
dalol
a penészsárga papagájban

9.

kucsmatöltelék

10.

az üvegbe beköltözött
a terecske japán cseresznyefáival
sziromborított autók alszanak
és kiskutyák
milyen jó kényes
ablakszem lenni
amikor síkol rajta
a bakonyi szél

11.

kínafa ágán a sárkány

12.

csalánteát iszom
hogy meggyógyuljak
és nézegetem a zöld futó
csalánszöttest

13.

az encián
az encián ragozza szavait
így néha tó
néha ég
víz
mértan
néha körömlakk lesz
esténként ismét encián
valaha a hold peremén hullámozott
volt a parkertoll tubusában
szőnyeg lehetett
s negyvenöt szirmú
mint alkonykor
a futórózsa
vetésekben
a sarkantyús
mezei szarkaláb
gyertyános-tölgyesben
széleslándzsás télizöld meténg
nyertese a cake-walknak
kékbegy kéksav kékróka bunda
a tudákos nő arzenáljában
ha tehetné
messze vándorolna
a tárnicsládikótól
ahol szeret lenni
a berlini kék

14.

törlik a járdát
nagy lapokra
mint a síküveget
egymásra fekszenek a léptek
ki sétál helybenjárva
s jut mégis feljebb
aszfaltcafátokat
aszfaltcafátokat
távcső nélkül is látok
a púderes égen
(ezt most beírom
a bitumen könyvébe)

15.

csak most fedezem fel
hogy a tényképen
amely idestova négy éve készült
a hóbortos áprilisban
a két tiszafa között
ahol kihúzta magát a kirakatüveg
nagyon is halványan
s mégis
ott vagyok
feltapasztva akár egy vignetta
csak a képen nő a fa
(virágzás előtt bontotta ki
a földből az exkavátor)
a veterinárius házának
üres kirakatszeme
beroppant
(csitri lányok fészülködését
ki tükrözi vissza)
s én is csak ott
azon a maszatos tényképen
úgy ahogy
egy csapdába esett
úgy
úgy

16.

lapos koronás
bársony molyhú
ecetfa nő a bádogcsatornában
rhus tipida mondom
hogy eltaszítsam magamtól
de mégiscsak közelebb férkőzik a tető

mi nőhet
ugyan mi a ház túlsó oldalán
ahová görbül a rozsdás csatorna
hogyan megmaradjon
ez a félszárnnyú
lángvörös egyensúly

17.

a kancsóban sziszeg
mielőtt verssorrá változna
holott nem akar az lenni
szájában megakad a szoba
akkor csap rá
az írógép görbe ólomkarja
mielőtt támadna
kígyófeje előtt
dermedt s verítékez
a metszett pohár
nem akar betűk sora lenni
de S-szárú tulipán se
ő a kicsi kancsólakó kígyó
fürges zöld testű
fürges bimbófejű
akinek hússzínű a torka

18.

itt a tavasz
kilőtték belőle az angyalokat
helyükön a lukak
a lukakat alig észrevenni
égszínűek avarrőtek
s foltosak akár a nyírek törzse
tele van folttal ez az erdő
folton folt az évszak
kedves hegyem csupa horpadás
golyóhorzsolta ágak alatt
ha figyelsz
ha nagyon odafigyelsz
a hiányok kottáját
képzeld madaraknak
drótra fűzött császármadaraknak
valami széles övre akasztva
hogyan boldog lehess
ha már itt a tavasz
és megbonthatatlan
azok a lukak pedig eltakarhatók

hajló lombbal
csikorgó csizmaszárral
annyiféle ceruzához kedves
grafikuskézzel

19.

azt mondja hozott nekem -
és felmutatja
olyan kék mint a jácint
márciusi
sok apró amforája
ledugaszolva
hogy el ne rohadjon a színe
ki ne rohanjon belőle
neki a galériaerdőnek
sikongva (mint a keskenyvágányú
zsuzsivonat)
és hogy benne
az a kősókrisztály
csak éppen feloldva
hisz tudható nem a felhőktől
a szétszerelt ásványoktól
marad ilyen átváltozatlan
akár a rádió alatt
mert meg kell adni
a szobában is
a végtelenségnek ami az övé
mondja és nevet
hogy hozott nekem egy dunsztos
tengerbefőttet

20.

a térre én raktam két padot
s én bontom a cseresznyeágot
kikevertem a színt is
a háttérbe húzódott háznak
s én játszom a kövön
mint a fény én csúszkállok
én szereltem össze
ez áprilisi nappalt
amelynek közepében állok

21.

karján egy vázaszerű lánnyal
egyet jobbra kettőt balra

22.

veszprémben a költők
nem úgy mint szegeden
nem úgy mint debrecenben
nem úgy mint bárhol
szippantják az akácillatot
a nagy habverő réztál fényében
arcukat beledugják
a szagos reflektorba
s magukban duruzsolnak
hogyan legyenek esőmosta kő
résben elült szarvasbogár
vagy éppen kutyaszőr
a bakonyi szél öblítette téren
csak mindig máshol
csak mindig
a narancstermő tengernél

23.

szeretem hallgatni
ha serceg a rádió
mint a só a tüzes platnin
mondom
vagy a fenyőforgácsok
a műhely gyalumelegében
pedig tudom
a rádió éjfél után
már minden ébernek serceg
de az a kőso
és a szagos faforgács
sok éve
csak nekem
csak nekem

24.

nagy köröket siklottam a jégen
amikor a madarak sem tudnak az égen
pedig vonzott a középpont
ahol a befagyott nádszál
kilógott a kék levegőbe
belógott a kék jégbe
ezt nem tudtam eldönteni
csak köröztem a jégen
kört karcoltam körre

vártam hogy mondja meg
valaki
talán az a csöpp lányka
aki szintén a nád
kifeszített vitorláját nézte
hogy honnan hová
hová honnan

25.

a fagylaltba belenyomtak
egy pisztáciafát
egy kopár hegyet
és a citrom szagát
nyalogatom a tavalyi nyarat
csak hiányzik belőle
az a buzukihang
amire táncoltak a görögök
a hóhatár fölött
a piros sarukban

26.

ülök a nádszéken
modellülök a gyorsrajzolónak
s de tudom
nem fog tetszeni a képe
mert lefelejtí mögülem
a szomorú eperfát
s azt a nénét
aki kuporog a nyikorgó szekéren
és engem bámul

27.

ma a versfán csapkodok
holnap leszek az eposz gombja
s hogy mi holnap múltán
még van időm kitalálni
de kettőspont semmiképp
gyűlölök szavak között állni
mert az ígék
csontos könyökkel tolakodnak
a főnevek meg rendre szalutálnak
a kifestett jelzők háta mögött

28.

amióta verseket írok
pirosabb valahogy a nap is
mintha a felhők dombjai közt
égő pipacs nőtt volna
amióta verseket írok
bolyhosabb a nyuszifül
a ketrecben
a mezőn
ja és a kiskertben
amióta verseket írok
minden nyúl szemben
látható a pipacs
csak éppen kisebb mint az égen
mert azt minden reggel locsolják

29.

dörgölődök morgolódok
erre-arra forgolódok
pörgetem a kalapomat
veszek háromszor hat lovat
tizennyolc ló húz szekéren
ebédemet utolérem
ott viszik ott ott a hintón

30.

ha már van annyiféle
akkor lennie kell
bőrbe kötve
a felejtés könyvének
is is - pittyegem
a számítógép kis billentyűin
is is is is is
mígnem sziszegni kezd
a sok s-testű betű

31.

ha azt mondod nekem
hogyan van egy hasonmásom
aki szeret focizni
de sosem horzsolja fel a térdét
mindig megeszi az ebédet
és sétáltatja a kutyát
miközben ismétli a memoritert

mondhatnád azt is
hogy milyen szép verseket ír
de sosem a naplementéről
az erdőről a havas házról
csak hogy milyen szép verseket
milyen szép verseket ír

32.

ez itt az asztal - tölgyek közül hozták
ez itt a szék - ázsiai bambusz
ez itt a ceruza - grafitbelű
és sok oldal írás alszik benne
ez itt a polc - a könyvek belakták
ez itt a kancsó - a tárnicsoknak
ez itt a rádió - a hó suhog benne
a nagy hegyek hava éjfél után
ez itt a cserép - elefántfű lakja
ez itt a tálka - hol kagylók nézik egymást
ez itt a pohár - ha beleejtem
nyolcassá görbül a gyűrűm

33.

miért van
hogy a kisseékek
mindenhol egyformák
miért van
kérdesz vissza nagymama
hogy minden kérdés háta mögött
én állok
szerintem a kérdéseknek
nincs se hátuk se hasuk
csak hosszú puha mancsaik
mancsaikon éles körmök
mint a kölyökkutyának
és ha belegondolok
a kérdések
olyanok akár az árnyékok:
nincs olyan dolog
amely lábánál ne kuporognának
a kisseék alakú árny
ha jól értem nagymamát
csak a kisseék előtt ülhet

34.

ami fölébresztett
az a petúnia harsonája
úgy vélem
csak az én fülem
olyan érzékeny
hogy meghalljam
nagymama nem hallja
a lila petúnia magas céjét
sem azt hogy a fehér
hogyan vált oktávot
ne képzelődj - oktat
hiába dúdolom el neki
a petúnia indázó dallamát

35.

morzézik az eső az ablakon
hosszú hosszú rövid rövid
ágyamban fekve hallgatom
rövid rövid hosszú hosszú
eljött az illő alkalom
hosszú hosszú rövid rövid
s az ablaküvegen
máris a kezem
visszakopogom neki
ami már az enyém
amit nekem adott
hosszú hosszú rövid rövid
rövid rövid hosszú hosszú
a zivatar hangjait

36.

útszélre áll a jegenye
pletykás mindegyik levele
locsog-fecseg
áthajlik a másik jegenyéhez
(pletykás mindegyik levele)
fecseg-locsog
de ha a tócsa tükrébe együtt néznek
kórusban hangzik fel az ének
hogy ők mennyire serények
hogy ők mennyire szerények
hogy ők milyen szépek
a tükörtől se félnek
hét határban híres legények
és csöppet se vének

37.

nem tudok dönteni:
a levendulatetű
az a levendula tetűje
vagy a tetű levendulája
a palackzöld állatok
amíg töprengnek
a levendulámat lelegelik
tehát mégsem az enyéim
a levendulaillattal telt puttonyok
a levendula gazdái
ha a levendula lelke
a levendulaolaj
akkor a tetvek
gazdája a levendula
s a tetvek az olajat
zöld palackokba
nekem szivattyúzzák
akkor pedig ebben
megegyeztünk
és abban is
hogyan a levendulatetű
hasznos háziállat

38.

üres a kert
semmit se látok
hol vagytok ti
nyári virágok
a kopár tér
közepébe állok
virágok hol vagytok
hangosan kiáltok
nincs válasz
nincs hetek óta
szólítom
hol vagy te rózsza
hol vagy te tulipán
kék üstökű zsálya
vajszínű ördögszem
s hol a szagos mályva
köpenyes szél söpör
levelek zörögnek
hol vagytok virágok
játékai nyári ördögöknek

39.

a kaleidoszkópban
hó van
(mert ahol tél van
most nem esik a hó)
teríték alá lankás dombot
varázsolok neki két fenyőt
s egy családost nyulat
mert tudom a hó úgy lesz pelyhes
ha van hová ejteni a pelyhet
s éppen arra a dombhátra
két fenyőfára
egy nyúlcsaládra
amiket én csinállok neki
a kaleidoszkópban
máris zuhog a hó
(mert onnan hol tél van
most ide szökött)
és a dombok között
már csilingel szánjával az apó
akiből
(mert tél lett a kaleidoszkópban)
lesz a télapó

40.

ha nem ég a mécses
hol a lángja
ha elhervadt
hol a kert
tulipánja
hol a ceruzából
a sötétben a piros
hol a fenyőfában
a papiros
hol a kékben
a tinta
hol a repülés
ha nem leng a hinta
hol a kenyérben
a búza
s ha meggyújtom
több-e a lánggal a mécses
s mitől lett az ékes
tulipántól a kert beszédes

41.

- szájatáti árok most átugorlak
- gödör vagyok
és nem árok
ezért bekaplak

42.

ha hiszed ha nem
ez most a semmisem
a szava se hallik
pedig az alakja
iderajzlik
ide a két hasa
(kerek)
a négy keze
(mindegyik kacska)
a szúrós bajusza
(az pedig kajla)
a száras tekintete
(van hogy egy van belőle
van hogy annyi se)
és láthatod amint lépked
a fehér lapon
(persze hogy nincs nyoma)
meg nem fogod
utol nem éred
csak ha a köpenyszegélye
beleakad véletlen
a könyv gerincébe

43.

a harangvirágnak két lába van
hogy is állhatna
napra nap egy lábon
(fállábon -
ha ember volna)
én tudom
mert meglestem
s mondhatom mert láttam
(a csodálkozástól leesett az állam)
a déli harangszó idején
gyorsan lábat váltott
(elképzелhető
hogy a harang virág
de addig nem állíthatom

amíg a mama föl nem enged a toronyba
hogy megszagoljam
a kongások kék szirmát)

44.

ez egy vers:
mindenkinek visszabeszél
ki-kiszól a lapról
koncerthez hangol
vagy nedves nyelvét kinyújtva
mézcukrot remél
szeretjük egymást
én őt ő engem
s ha sétálni indulnék
nem enged elmennem
kutyaként nyüszög
s dalra fakad
ha magamnak hegedülök
szóval afféle kelekótya
ahogy ő mondja kelekotty
és néha hosszú mint egy óra
vagy oly másodperc rövid
hogy ki sem hasal a napra
azaz napozni a papírra
és fecseg valami holdról
amivel együtt alszik reggelig
máskor rajzol
önfeledten rikoltoz ha kész a rózsza
s piros fülekkel szárítkoz
ha mégis túl mély volt a tócsa
amelynek tükrére festette
illatos kárminnal
s abban ha fuldoklik a rózsza
cipőjéből csinál naszádot
aminek a híja éppen a talpa
szipogva gondol tiszta zoknijára
de nincs ideje hogy visszaváltoztassa
mert rám ripakszik
látva másik vershez lenne kedvem
s maszatos kis kezével hadonászva
magyarázza
hogy kérlek ez egy olyan vers amilyen
s nem kell hogy legyen eleje-vége
szabadon ugrál az ember benne
és ráülhet mint háznak a tetejére
vagy bekapcsolja a fűvókákat
sebesen elhúz az ürbe
egyszerre két csillagnak tenni a szépet

magyarázni nekik mi a mecset s a türbe
vagy épp úgy tesz mint az írás
(csöpp nevetés és csöpp sírás)
mikor a tükörtől visszalépett:
igazítja haját és verssorát
térdéről fenekéről leporolja
a szavak virágporát
látható: mindenre talál
magyarázatot
s tudja ő a végeredmény
és ő az ok
és nyugtalan ha nem játszom vele
ha nem játszik velem
nyugtalan vagyok
és ha elbújik bennem
virágokat keres a mellényzsebben
mert tudja
neki gombvirágot hozok

45.

cserepembe jégvirágot vetek
ha kihajt itt az ősz
ha virágzik itt a tél
ha elhervad itt a tavasz
ablakomba minden ősszel
jégvirágot ültetek

46.

ennek a háznak
nincs ablaka
minek lenne
hisz nincs ajtaja
minek lenne
hisz nincs kéménye
minek lenne
hisz nincs teteje
minek lenne
hisz nincs lakója
miért is lenne
így ablaka

47.

azt mindenki tudja
hogy csak a gurulás
lakik a labdában
és semmi más
azt nem tudom
hogy labda nélkül
van-e gurulás
és mit csinál
a piros labda
ha kiköltözött
belőle a gurulás

48.

mikor a hétfő
szobámba lépve
kora reggel
meglepett
kezembe adta
a másnapot
a keddemet
a kedd legott
nagy dühödten
szerdává változott
és a szerda
szörcsögött
és illetlen
mód krákogott
így kidobtam
de visszajött
(ahogy vártam)
vasalt ruhában
csütörtökként
reám köszönt
s mire az ebéd
éppen kész lett
egykettőre
lett belőle
mosolygós péntek
az asztalhoz
mint szombat ült
s délutánra
vasárnapra
szelídült

49.

sok kis lábát
a földig nyújtja
a kölyök felhő
de visszahúzza

mire mindegyik
cipőbe bújna
a zivatar
bizony elmúlna

így most inkább
esőzés helyett
színt vált
és lesz tintább

50.

ha cserépbe ültetem
a kakaspalántát
és kiteszem a napra
estelente megöntözöm
hogya a színe el ne hagyja
hány nap kell ahhoz
hogya a kakaspalánta
csőrös bimbót hajtson
és mikor lesz a virága
tűzsárga szélű acélkék
(amilyenek a japán
tojáshéj-csészék)
és mekkorára nő a kakasbokor
s hogya fűjja fel a begyét
mikor hajnalban kukorékol

51.

miután a füvek kizöldültek
felhangzott a pacsirtaének
nem voltak rest
a kisszékekre
kiültek a réten a százszorszépek
számolgatják kinek több a szirma
kié piros kié fehér rózsa
s tavalyról eleve
kinek maradt több levele
kinek lesz több bimbója

52.

ha az erdő
magasabb volna
e fa lenne
a kétsúcsú tornya

én akkor az egyik
tetejére mászva
félősen vigyáznék
a kerek világra

a fa másik tornyában
én lennék a harang is

minden délben
minden este
lábam lóbázva
mint a harang nyelve
szertekongatnám
hogy itt a dél
itt az este

53.

miért van a somfának annyi szeme
ilyenkor ősztájt
hogy jóval több ahány a levele

mind vörös akár a paprika
mind kerek akár a karika

a somfának minek ennyi szem
néhányát legjobb ha leszedem

kezemre rácsap egy levél mancsa
elrántom tőle megriadva

ha e somfát jobban megnézem
értem már nagyon is értem
gallyai közt ülnek a barátaim

azért van a somnak annyi szeme
és vörös mindegyik szeme
hiszen éjt nappallá téve
kártyáznak két hete

54.

a gesztenyefának
szép az álma
fölépül benne
minden reggelre
a madarak
ezer pagodája
a madaraknak
nincs szükségük
ennyi pagodára
éppen elég nekik
a gesztenyefa ezer
virága